

1. LIČNI PODACI

a. IME I PREZIME

Sabina Džananović

b. ADRESA

c. TELEFON

d. E-MAIL ADRESA

shisabina@gmail.comsabina.dzananovic@mspvps.edu.ba

e. ZVANJE

profesor Književnosti naroda BiH i bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:

JU Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti Sarajevo

b. Adresa:

Hamdije Kreševljakovića 55

c. Telefon:

033 262 900

d. Posao koji obavljate:

profesor Bosanskog/Hrvatskog/Srpskog jezika i književnosti

e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:

srednja škola (I- IV razred)

f. Godine staža:

10

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Najvažniji cilj obrazovanja je pomoći mladom čovjeku da razumije sebe u svijetu. Pretpostavka za ovakvo djelovanje mladog čovjeka i njegovog učitelja jeste da posmatraju prostor u kojem se nalazi, sebe u tom prostoru i ispituju svoje mogućnosti. Tek na ovakvo stečenim spoznajama može se graditi stabilan identitet i pronaći put koji vodi naprijed.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Bullet journal ('tačkasti dnevnik') kao oblik kreativnog učenja
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	<p>Bullet journal ('tačkasti dnevnik') kao oblik kreativnog učenja zasnovan je na <i>bullet-planeru/dnevniku</i> koji je trenutno veliki hit u svijetu, jer omogućuje organizaciju na svim poljima života, poslovnog i privatnog.</p> <p>Ovaj dnevnik/planer smo iskombinirali sa sveskama rada. Na ovaj način stvoren je tip planera/dnevnika/sveske rada, koji nudi veliki broj mogućnosti za kreativno organiziranje, učenje i stvaranje.</p> <p>Može se potpuno personalizirati detaljima iz vlastitog života te ga učenici kroje po vlastitoj mjeri, a on im pomaže da vlastiti život, rad i učenje drže pod kontrolom. Svi oblici kreativnosti imaju prostor za razvoj i manifestaciju u ovom dnevniku. Učenici to čine zapisujući planove, grafikone, mape uma, provodeći ih sistematski u djelo i bilježeći sve one stvari koje su uradili ili su izuzetno važne, bez straha da će pasti u zaborav.</p>
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Predmetni nastavnici/nastavnice u srednjim školama

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA Za provedbu prakse sam se odlučila nakon što sam se upoznala sa konceptom bullet-dnevnika/planera. Nakon što sam godinu dana sama radila na planiranju vlastitih aktivnosti na ovaj način, uvidjela sam širinu i ljepotu koju ovaj oblik vođenja bilješki oradu na časovima može pružiti učenicima i odlučila isprobati ovu tehniku u učionici.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj: upotrijebiti bullet journal ('tačkasti dnevnik') kao oblik kreativnog učenja

Ishodi:

Učenik će biti sposoban za

1. Samostalnu organizaciju aktivnosti
2. Planiranje i evidentiranje važnih datuma, obaveza i podataka
3. Razlučivati bitne od nebitnih informacija koristeći različite tehnike
4. Učiti na način kako je njemu prihvatljivo (koristeći mape, slike, grafike, teze, simbole...) i učiti kako da uči
5. Razvijati one oblike učenja koje je možda zapostavio
6. Razvijati finu motoriku kroz crtanje, pisanje i uređivanje dnevnika
7. Razvijati rječnik birajući pjesme, citate, evidentirajući pročitana djela i ostale izvore informacija koje je koristi
8. Kreativno stvarati kao koncept najvišeg ljudskog djelovanja

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

1. Učenici su dobili zadatke da sakupe što više informacija o bullet-journalu, tehnikama i načinu vođenja i da razmisle o konceptu vlastitog dnevnika za predmet Bosanski jezik i književnost/Hrvatski jezik i književnost/Srpski jezik i književnost. Nakon diskusije smo ustanovili koje osnovne dijelove mora sadržavati dnevnik da bi ostao u okviru predmeta, a šta još mogu dodati po vlastitom izboru. Dogovoreno je da sve stranice moraju biti numerisane kako bi se mogao izraditi odgovarajući sadržaj. Prilog 1 – Naslovna strana; Prilog 1a) Sadržaj
2. Izrada školskog kalendara u koji će se unositi svi važni datumi: termini zadaća, lektira, testova, praznici, promjene u nastavnom kalendaru kako bi učenici uvijek bili u toku sa svojim obavezama. U kalendar su neki unosili obaveze samo za ovaj predmet, a neki su odabrali da to urade za sve predmete kako bi na jednom mjestu imali pregled svojih obaveza. Tehnike obilježavanja su odabrali sami (boja, oznaka, podebljavanje ...), kao i sam izgled kalendara. Prilog 2 – kalendar
3. Izrada rječnika stranih, nepoznatih riječi i izraza. Ovaj dio se odnosi na formiranje rječnika prateći abecedni ili azbučni red u koji učenici upisuju sve riječi koje su im nove, zanimljive, nepoznate, a cilj je razvijanje rječnika. Zadatak im je ove nove riječi koristiti u svojim pismenim vježbama. Prilog 3 - rječnik
4. Izreke, aforizmi, citati, pouke – ovaj dio urađen je tako da je svake sedmice jedan učenik bio zadužen da donese citat ili izreku koja je njemu važna. Na ovaj način upoznavali su jedni druge, a vrlo često je citat koji su donijeli poslužio za otvaranje samog predavanja. Ukoliko je to vrijeme dopuštalo diskutirali smo o samom značenju i značaju izjave. Na ovaj način vježbali su socijalizaciju, radili na izgradnji emotivne klime u razredu, bogatili rječnik i razvijali kritičko mišljenje. Prilog 4 – Izreke, citati, etc.
5. Pročitao/pročitala sam – u ovom dijelu učenici su evidentirali svu literaturu koju su koristili u toku školske godine. Ovaj dio je jako važan jer daje informacije nastavniku koje izvore za učenje koriste, koji su im interesi i može poslužiti za motiviranje učenika za bolji rad, povezivanje sa učenikom i sveukupno kvalitetniju saradnju učenika i nastavnika. U ovom dijelu neki su učenici evidentirali isključivo knjige iz NPP-a, ali su drugi evidentirali i web-stranice koje koriste, novine, časopise, serije i filmove koje gledaju. Prilog 5 - Pročitao sam
6. Časovi Bosanskog jezika u pikselima/Raspoloženje na času. U ovom dijelu dnevnika učenici su bilježili svoje raspoloženje na času. Ovaj dio je dobar pokazatelj nastavniku u kakvom emotivnom stanju su učenici bili na času, na kojim časovima su najviše uživali, na kojima najmanje, razmisliti o tehnikama koje su korištene na tom nastavnom satu. Također, dobar je i orijentir za uočavanje eventualnih poteškoća sa kojim se učenik susreće. Prilog 6 - raspoloženje na času
7. Ciljevi – na ovom dijelu učenici uče o postavljanju ciljeva i koracima koje vode ka njihovom ostvarenju. U ovom dijelu učenici su ohrabreni da ciljeve postavljaju za čas B/H/S jezika, ali neki su to učinili i za godinu uopće. Ukoliko su korake i cilj ostvarili do prvog polugodišta pravili su nove za drugo polugodište. Prilog 7 - ciljevi
8. Naslovna stranica za radni mjesec i pjesma mjeseca. Svaki mjesec u radnoj svesci potrebno je odvojiti urešenom naslovnom stranom i pjesmom koja je njihova motivacija i inspiracija za taj mjesec. To je mogla biti pjesma nekog književnika, ali i neka popularna pjesma za koju su emotivno vezani. Osim kreativnog dijela u kojem vježbaju crtanje, koje ih ujedno uči strpljivosti, vježbaju finu motoriku, dobijaju kreativne ideje i uče riječi iz pjesama koje pišu. Prilog 8- naslovna stranica; prilog 9 – pjesma mjeseca

9. Bilježenje lekcija . U ovom dijelu učenici su mogli izabrati da lekcije bilježe na klasičan način prateći plan table ili da osmisle mapu uma, grafikon, crtež, natuknice... samostalno su birali tehniku prema raspoloženju, vremenu i zainteresiranosti. Prilog 10-15 lekcije
10. Na kraju polugodišta i školske godine sveske su ocjenjivane po formiranom kriteriju - Prilog 16-kriterij za ocjenjivanje
11. Prilog 17 – videosnimak jednog dnevnika

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

- Učenici su sa neizvjesnošću iščekivali svaki naredni čas kako bi imali priliku donijeti svoj citat i podijeliti ga sa ostalim učenicima
- Stvorena je vrsta pozitivne kompetencije u stilu 'ko će imati bolji dnevnik'
- Učenici su postali slobodniji u kreativnom izražavanju
- Smanjen je broj zaboravljenih ili propuštenih obaveza, uživali su iz kalendara podsjećati nastavnike na obaveze koje slijede
- Kvalitet učenja je popravljen, stvorene su redovnije radne navike i napredak u učenju je vidljiv i na ocjenama, posebno kod učenika koji su postavili sebi ciljeve i pratili korake do tog cilja.
- Učenici su osjetili šta znači učiti slobodno i drugačije

Svaki novi način rada naiđe na vjerne pratiocce, ali i one koji ih se boje. Tako je bilo i ovaj put sa učenicima. Veći dio učenika prihvati je ovu ideju i uistinu se potrudio da uradi svoje zadatke u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Manji dio učenika nije bio raspoložen za ovaj tip rada – uglavnom su to učenici koji su i imali problema sa radnim navikama, učenjem i organizacijom. Naravno, njihovi dnevnik rada nisu toliko dobri, ali je pohvalno što su ih izveli od početka do kraja i bili zadovoljni ostvarenom ocjenom. Svi izgovori u stilu: 'Ja ne znam crtati', 'Nismo mi mali', 'Što će nama ovo' ... savladani su uz mnogo objašnjavanja, usmjeravanja i pomoći, kako od strane nastavnika, tako i od strane učenika.

Direktor škole Alić Suad je podržao sve planirane aktivnosti i preporuku može dati na upit. (Ili trenutni v.d. direktor Ćosibegović Rešid)

Da je rad polučio dobre rezultate vidi se u radu na početku školske godine kada su učenici sami donijeli nekoliko prijedloga za unapređenje rada, obavili samostalna istraživanja preko ljeta i počeli pripreme dnevnika već na raspustu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Bullet journal ('tačkasti dnevnik') kao oblik kreativnog učenja može se primijeniti u svim predmetima, samo treba biti odvažan i istrajati kada krene protivljenje jer su u međuvremenu neki učenici zaboravili da slobodno i kreativno rade.

Kreativnost se ne može zahtijevati niti se njom može zapovijedati. Ne može se prisiliti - samo pozvati, ohrabriti, nadahnuti. Zadatak nastavnika je osigurati uslove da ona može izaći na površinu.

PRILOZI

1. SabinaDzananovic_prilog01-17

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2018.

Napomena :prilog 17 je videosnimak (16 fotografija + 1 video)

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE